

Zeynep Gürcanlı

İletişim Bilgileri ▾

zgurcanli@sozcu.com.tr

Yayınlanma: 25 Haziran 2020

Yazarlar - Zeynep Gürcanlı

“Olanların olduğu oda...”

Dünya bugünlerde harıl harıl tek bir kitap okuyor;

ABD Başkanı Donald Trump'a bir dönem en yakın isimlerden olan, Trump'ın yaklaşık 1.5 yıl Ulusal Güvenlik danışmanlığını yapan John Bolton'un görev yaptığı bu süreyi, tüm ayrıntılarıyla anlattığı kitabını kastediyorum.

Türkçeye “Olanların olduğu oda” diye de çevrilebilecek, “the room where it happened” adlı kitapta elbette Türkiye'den de bolca bahis var.

Bolton Türkiye konusunda, hem Trump ile Erdoğan arasındaki görüşmelerin ayrıntılarını, hem de bu görüşmelere karşı Trump ve beraberindeki ekibin tepkilerini tek tek yazmış.

Bolton'un kitabına göre, Trump ile Erdoğan arasındaki yüzyüze ve telefonla yapılan görüşmelerde Erdoğan'ın gündeme getirdiği konular şöyle;

* New York Güney Bölge Federal Mahkemesi'nde görülen önce Zarrab, sonra Hakan Atilla'nın yargılandığı davanın düşürülmesi, Halkbank'a yönelik yeni bir yaptırım getirilmemesi.

* Suriye'nin kuzeyindeki PKK uzantısı yapılanmaya ABD'nin yardımı kesmesi ve bu bölgenin kontrolünün Türkiye'ye verilmesi

* S-400 alımından doğacak Amerikan yaptırımlarının uygulanmaması, özellikle de Türkiye'nin de üretim tarafı olduğu F-35 uçaklarına ilişkin bir yaptırım konulmaması.

* FETO elebaşı Fethullah Gülen'in iadesi.

Kitaba göre, Trump konuşmalarda tek bir konuya odaklanmış görünüyor; FETÖ ile ilişkisi nedeniyle bir dönem Türkiye'de tutuklu olarak yargılanan, ancak daha sonra serbest bırakılan Amerikalı Evanjelik Pastor Brunson'un durumu.

Trump-Erdoğan görüşmelerinde ağırlıklı olarak ele alınan bu başlıklar çerçevesinde ortaya çıkan sonuçlara baktığımızda ise, Trump'ın tüm istediğini aldığını görüyoruz; Pastor Brunson serbest bırakıldı ve bizzat Amerikan yönetiminin sağlandığı bir uçakla ABD'ye götürüldü.

Bu başlıklarda geldiğimiz noktada Türk tarafının ise istediklerini hemen hemen hiç alamadığı ortada;

* Hakan Atilla resmen mahkum oldu, cezasını Amerikan hapisanelerinde çekti.

* Değil Atilla davasının düşürülmesi, Zarrab'ın itirafçılığı sayesinde Halkbank'a bu kez kurumsal olarak yeni bir dava daha açıldı.

* S-400 alımı nedeniyle Türkiye resmen F-35 projesinden çıkarıldı, Türkiye'de üretilen F-35 parçaları başka yerlerde ürettirilmeye başlandı, Türkiye'nin parasını verip aldığı iki F-35 uçağının ise resmen Amerikan ordu envanterine girmesi, Amerikan bütçe yasasına konuldu.

* Suriye'nin kuzeyindek PKK uzantısı PYD-YPG yapılanmasına yönelik Amerikan desteği sürüyor. Türkiye, Suriye ile sınırının tümünün kontrolünü ele almak istedi, ancak Fırat'ın doğusunda sadece Arap nüfusun çoğunlukla yaşadığı Tel Abyap-Resulayn'da bir cebi kontrol altına alabildi. PYD-YPG yapılanmasının kritik merkezleri olan ve Türkiye sınırına neredeyse bir taş atımı uzaklıktaki Kobani gibi, Kamışlı gibi şehirlerde hala PKK uzantısı örgütün kontrolü devam ediyor.

* Gülen'in iadesi konusunda ise, FETÖ elebaşının hala ABD'de ikamet etmekte olduğu malum. Ayrıca bu konuda kitapta Bolton'un anlattığı bir bölüme özel olarak değinmek de gerekiyor. Bolton'un yazdığına göre, Trump-Erdoğan arasında 2018'de yapılan bir görüşmede, Erdoğan Halkbank davasının FETÖ tarafından kurgulandığını, şahsına karşı yapıldığını söylüyor. Davanın arkasında FETÖ'nün ve bizzat elebaşı Fethullah Gülen'in olduğunu detaylıca anlatıyor.

Oysa buna karşılık Trump etrafındakilere "Gülen meselesinin ne olduğunu" soruyor.

Bu konuşmanın tarihine bakıldığında durum çok ilginç;

Çünkü konuşma, Bolton'un anlattığına göre 2018 yazında gerçekleşiyor.

Yani Türkiye'de FETÖ'cülerin kalkıştığı 15 Temmuz darbesinden tam iki yıl sonra.

Belli ki AKP hükümeti, ne 15 Temmuz öncesi, ne de sonrasında FETÖ'yü, ne Gülen'i, ne de Gülen'in ABD koruması altındaki durumunu Amerika'ya hiç anlatamamış....

BİR KİTAP, BİR FOTOĞRAF VE TÜRK YARGISI...

Bolton'un kitabındaki Türkiye'ye ilişkin ilginç bölümlerden biri de Pastor Brunson'un serbest kalmasıyla ilgili.

O dönemde Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı olan Bolton, önce uzun uzun Trump ile Erdoğan arasındaki Rahip pazarlıklarını anlatıyor. Gerek yüzyüze görüşmelerde, gerekse telefon konuşmalarında Erdoğan'ın Brunson'un FETÖ elebaşı Gülen'le ilişkisi olduğuna ilişkin bilgiler verdiğinden bahseden Bolton, ancak kendisinin bile buna inanmadığını, Brunson'un Türkiye'de salıverilmesine ilişkin şu satırlarla anlatıyor;

“Garip bir şekilde, mahkeme -İzmir'deki mahkeme kastediliyor- Brunson'u casusluk ve ilgili suçlardan 5 yıl hapse mahkum etti, ki bu komik bir ithamdı. Sonra da tutuklu kaldığı süreyi ve diğer hususları gözönüne alarak, gitmekte özgür olduğunu söyledi. Bu sonuç şu siyasi durumu ortaya koyuyor; Erdoğan'ın Brunson'un bir casus olduğuna ilişkin iddiası iç politik amaçları korumak için yapılmıştı.”

Bu işin kitap faslı. Gelelim fotoğraf kısmına;

Tüm dünyanın merakla okuduğu kitapta, Trump yönetimindeki eski ama kritik şahsiyetin Türk yargısı konusundaki bu tespitinin daha mürekkebi kurumadan,

Türkiye'de çok önemli bir gelişme yaşandı;

Yargının vazgeçilmez unsuru olan avukatları temsil eden baroların başkanları, hükümetin çıkarmayı planladığı baro ve avukatlık düzenlemelerini protesto için Ankara'ya yürüyüşe geçti. Onlarca baro başkanı Ankara önünde polis tarafından durduruldu, kimisi epeyce hırpalandı. Baro başkanları kimi zaman sağanak yağmur, kimi zaman yakıcı güneş altında 24 saatten fazla bekletildi. Belediyelerin, yol kenarındaki bir şantiye sahasında polis tarafından etrafı çevrilen baro başkanlarına gönderdiği kumanya, çorba bile dağıtılmadı. Ve bu yaşanlara ilişkin fotoğraflar da tüm dünya basınında geniş yer buldu.

Türk yargısı hakkında Bolton'un kitabının ve hemen eş zamanlı olarak ortaya çıkan Baro başkanları fotoğrafının yarattığı olumsuz algıyı yıkmak belki de seneler sürecektir...

Yargı bağımsızlığını aşındırmak, tüm Türkiye'ye zarar. Ama belli ki, yaşanan derin ekonomik krizi aşmak için hala doğrudan dış yatırım bekleyen AKP iktidarı henüz bunu anlamamış...

 Zeynep Güranlı Tüm Yazları için
tıklayın

 Loading...